

Externe reflectie Ergotherapie

Datum	Dinsdag 7 mei 2019
Commissie	
Voorzitter	- Elke Struyf, gewoon hoogleraar Onderwijskunde Universiteit Antwerpen
Commissieleden	- Ton Satink, hoofddocent en senior onderzoeker bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, stafdocent van de European Master of Science in Occupational Therapy - Rinus Altes, diensthoofd dienst fysieke revalidatie OLV ziekenhuis Aalst - Anik Stevens, ankerpersoon onderwijs en kwaliteit studiegebied Sociaal-agogisch werk Odisee - Romain Janssens, student Sociaal werk Odisee campus Brussel
Verslaggever	- Els Alaerts, medewerker dienst Kwaliteit en Beleid Odisee
Opleiding	
Directeur	<u>Speeddating + groepsgesprek</u> : Karen Van Wassenhove
Opleidingshoofd	<u>Speeddating + groepsgesprek</u> : Greet De Knop
Docenten	<u>Speeddating</u> : - Evelien De Wachter - Rudi De Henau - Reninka De Koker <u>Groepsgesprek</u> : - Evelien De Wachter - Sabine Lambers - Rudi De Henau - Reninka De Koker - Rik Lambrechts - Katrien Verstraeten - Patricia Van Vooren
Studenten	<u>Speeddating</u> : - Nisrine Benmalek - Nele Decoster - Belinda Saah Aba <u>Groepsgesprek</u> - Aline D'Hose - Ellen De Geyter
Werkveld/alumni	<u>Speeddating</u> : - Anne Van den Broeck <u>Groepsgesprek</u> - Kelly Mertens

1. Inleiding

De externe reflectie kadert in de bewaking van de opleidingskwaliteit in eigen regie binnen Odisee: het zogenaamde ASTOR-traject (**A**udit, **S**tuadmateriaal, **T**oetscommissie, **O**pleidingsevaluatie en **R**eflectie). De externe reflectie sluit het ASTOR-traject af. Daarbij wordt door een onafhankelijke commissie, onder supervisie van de cel kwaliteitszorg van de VLUHR, nagegaan of de praktijk van de opleiding beantwoordt aan de visie van de opleiding, in overeenstemming is met de missie en speerpunten van Odisee en spoort met een aantal kwaliteitscriteria.

De externe reflectie vindt plaats gedurende één dag en omvat volgende elementen:

- ✓ **Deskresearch** waarbij de commissieleden de kwaliteitsfiches van de opleiding en het daarbij horende stavingsmateriaal doornemen.
- ✓ **Toonmoment** met bezoek aan de skillslabs.
- ✓ **Speeddating** waarbij de commissieleden tijdens vier individuele gesprekken vragen kunnen stellen aan een vertegenwoordiger van het beleid, van docenten, van studenten en van het werkveld/de alumni.
- ✓ Een **groepsgesprek** tussen de commissie en vertegenwoordigers van de opleiding (beleid, docenten, studenten, werkveld/alumni).
- ✓ Een **afsluitend overleg** waarbij de commissie per kwaliteitskenmerk de belangrijkste conclusies noteert.
- ✓ Een **afronde moment** waarbij de belangrijkste bevindingen worden meegedeeld aan het opleidingshoofd, de studiegebieddirecteur en de teamleden.

Het voorliggend rapport bevat voor vijf kwaliteitskenmerken de belangrijkste bevindingen van de commissie en een aantal tips voor de toekomst. Afrondend benoemt de commissie een goede praktijk die door de leden bijzonder werd gewaardeerd en legt ze een kritische vraag voor waarmee de commissie de opleiding wil uitdagen.

Het verslag van het groepsgesprek van de commissie met de vertegenwoordigers van de opleiding is als bijlage toegevoegd.

2. Rapportering per kwaliteitskenmerk

1-Profiel, leerresultaten en curriculum

Kwaliteitskenmerk
De opleiding heeft een duidelijk, specifiek profiel dat aansluit bij de onderwijsvisie van het studiegebied evenals bij de missie en de strategische speerpunten van de instelling. Uit de acties van het Strategie- en werkingsplan en ander informatief of demonstratief materiaal (o.a. verslagen van het kernteam) blijkt dat de opleiding essentiële elementen uit de onderwijsvisie in de onderwijspraktijk realiseert.   De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en specifieke invulling van de internationaal en landelijk gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten. De leerresultaten zijn geconcretiseerd in kerndoelen, gekoppeld aan opleidingsonderdelen en met het nagestreefde beheersingsniveau zoals beschreven in het competentiemodel van Odisee. Dit is verifieerbaar in de ECTS-fiches en in een matrix waar de relatie tussen de kerndoelen van de opleiding en de opleidingsonderdelen zichtbaar wordt.   Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, in het werkveld en is maatschappelijk relevant. In het studiemateriaal van de kerndisciplines van de opleiding komen actuele vakinhouden aan bod. De betrokkenheid van het werkveld bij de evaluatie en ontwikkeling van het curriculum is gedocumenteerd (o.a. verslagen van de resonantieraad, de focusgesprekken met docenten over structurele interactie met het werkveld). De impact van resultaten en activiteiten uit onderzoek en dienstverlening op het onderwijs worden exemplarisch aangetoond.

Het curriculum van de opleiding ergotherapie is goed opgebouwd en sluit aan bij het profiel en wat de opleiding wil bereiken. Het team heeft daar duidelijk goed over nagedacht. De bijkomende rol van occupationeel zorgverlener is uniek en sluit aan bij ontwikkelingen in de maatschappij. De opleiding levert flexibele ergotherapeuten af die kunnen functioneren in een veranderende context. De opleiding kiest bewust voor een multi-model opleiding, waarbij diverse referentiekaders een plaats krijgen. De talenten van studenten worden gebruikt met het oog op de ontwikkeling van hun beroepsidentiteit als ergotherapeut. Het is positief dat de opleiding actief gebruik maakt van de Brusselse context en samenwerkt met de partners van Terranova. De systematische opbouw van de praktijk in authentieke leersituaties en de ervaring die studenten kunnen opdoen in verschillende domeinen, zijn sterke punten.

Tips voor de toekomst

- ✓ Uit de gesprekken blijkt de gedragenheid van de visie en het profiel door het team. De commissie vindt het aangewezen de visie sterker te verankeren (bv. in een goed onderbouwd document) met het oog op overdraagbaarheid en zichtbaarheid naar anderen toe (bv. andere Belgische opleidingen ergotherapie), in het bijzonder met betrekking tot de nieuwe rol van occupationeel zorgverlener.
- ✓ Hoewel de opleiding nu al veel aandacht besteed aan het opleiden van ergotherapeuten voor de toekomst kan dit nog sterker uitgesproken worden, ook naar buiten toe. De commissie adviseert de opleiding daarin initiatief te nemen.
- ✓ De commissie steunt het multi-model principe van de opleiding. Ten aanzien van het aantal modellen mag de opleiding zich de vraag stellen of een ergotherapeut 'alle modellen' moet kennen om adequaat als ergotherapeut te kunnen redeneren en een sterke professionele identiteit te ontwikkelen of dat men wellicht een keuze kan maken en enkele modellen grondig bestuderen en toepassen.

2-Onderwijsleeromgeving en evaluatie

Kwaliteitskenmerk

De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang. Aansluitend op het assessment van het **studiemateriaal** door studenten zijn er, waar nodig, verbeteracties opgestart. Uit de inventaris van de **didactische werkvormen** blijkt een variatie en een afstemming op de opleidingsfases. Een exemplarische **showcase** toont de aansluiting van de leeromgeving bij de diversiteit in de studentenpopulatie, de talentontwikkeling van studenten en de interactie met het werkveld. Uit de **opleidingsevaluatie door studenten** blijkt algemene tevredenheid over de onderwijsleeromgeving.

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten. De **inventaris van evaluatievormen** in de opleiding toont een variatie die recht doet aan diverse leerstijlen in de studentenpopulatie. De opleiding realiseert een adequate verhouding tussen **ontwikkelingsgerichte feedback** (formatief) en **eindbeoordeling** van studenten (summatief). Uit de verslagen van de toetscommissie blijkt dat **niveau 6** werd behaald en dat andere aanbevelingen van de **toetscommissies** worden opgevolgd.

Hoewel de commissie een aantal sterke punten kon vaststellen, is ze van mening dat de opleiding nood heeft aan een expliciete en duidelijk uitgewerkte visie met betrekking tot didactiek, werkvormen en toetspraktijk. Een dergelijke visie is nodig om gerichte keuzes te kunnen maken, op te volgen en te evalueren.

De opleiding maakt gebruik van een variatie aan werkvormen. Voor stage en bachelorproef zijn goed uitgewerkte vademecums beschikbaar en de evaluatiemodaliteiten zijn duidelijk, ook voor de studenten. Het concept van de skillslabs en de manier waarop die gebruikt worden in de opleiding is sterk (bv. kleine groepen, kans om zelfstandig te oefenen). Evidence based practice, het professioneel ontwikkelingsplan (POP) en de taalcoaching zijn goed uitgewerkt. Het is positief dat studenten beroep kunnen doen op coaching om stage te lopen op werkplekken waar (nog) geen ergotherapeut aanwezig is. In een aantal opleidingsonderdelen is formatieve feedback een belangrijk onderdeel van de evaluatie.

Tips voor de toekomst

- ✓ Uitwerken van een duidelijke en expliciete visie met betrekking tot didactiek, werkvormen en toetspraktijk.
- ✓ De commissie is van mening dat de opleiding meer aandacht kan besteden aan diversiteit en de manier waarop diversiteit binnen de leeromgeving gestalte krijgt in o.a. de opleidingsdidactiek en de toetsvormen.
- ✓ De commissie adviseert de opleiding in te zetten op formatieve evaluatie in zoveel mogelijk opleidingsonderdelen, daarrond een visie uit te werken en deze op te nemen in het toetsbeleid van de opleiding.
- ✓ Er werd een start gemaakt om het UDL-principe in te bedden in de opleiding. De commissie is van mening dat dit nog verdere uitwerking behoeft.
- ✓ De commissie adviseert de opleiding blijvend stil te staan bij de studiebelasting van de opleiding en creatief op zoek te gaan naar mogelijkheden om hiermee om te gaan (maar zonder de lat lager te leggen voor de studenten).

3-Informatie, voorzieningen en begeleiding van studenten

Kwaliteitskenmerk
De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan. Studenten vinden op het studentenportaal of de website op gepaste tijdstippen correcte en heldere informatie over o.a. de programma-opbouw, het onderwijs- en examenreglement, de studietrajectbegeleiding, de examenresultaten. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de informatievoorzieningen.   Uit een beknopte beschrijving van de opleidingsspecifieke voorzieningen op het vlak van bibliotheek, ICT, infrastructuur, sociale voorzieningen blijkt dat deze makkelijk toegankelijk zijn en adequaat in relatie tot de ambities van het studiegebied en de opleiding.   De opleiding beschikt over (meet-)gegevens over studie (traject) begeleiding en in-, door- en uitstroom van studenten en heeft, waar nodig, verbeteracties geïnitieerd. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de infrastructuur en begeleiding.

Persoonlijke en intense begeleiding en coaching van studenten (o.a. POP, stage, bachelorproef, taalcoaching) en bereikbaarheid van docenten voor studenten zijn sterke punten van de opleiding. Uit het stavingsmateriaal en de gesprekken blijkt dat de studenten dat ook zo ervaren. De kleinschaligheid van de opleiding is daarbij een troef. De skillslabs zijn in orde en de samenwerking met de partners in de Terranova-context is een meerwaarde voor de opleiding. Het is positief dat studenten gebruik kunnen maken van de skillslabs om zelfstandig te oefenen. Er is veel informatie beschikbaar voor studenten en de cursusinformatie op Toledo is duidelijk. De onthaaldagen en het ambassadeurschap van studenten zijn goed uitgewerkt.

Tips voor de toekomst

- ✓ De commissie vraagt te bekijken welke de mogelijkheden zijn om de beschikbare tijdschrift-abonnementen uit te breiden met een aantal Engelstalige tijdschriften. Deze uitbreiding is vooral belangrijk in het kader van evidence based practice en internationalisering.
- ✓ Feedback en feed-forward van studenten naar docenten toe kan volgens de commissie meer plaats krijgen in de opleiding. In bepaalde opleidingsonderdelen gebeurt dit nu al, voor andere opleidingsonderdelen kan hier verder op ingezet worden.
- ✓ De commissie stelde vast dat niet alle studenten op de hoogte zijn van het talentgericht onderwijsteam dat mee vorm geeft aan een persoonlijk talentenprofiel voor elke student. De commissie vraagt de opleiding hier aandacht aan te besteden.
- ✓ Plaatsgebrek op de campus en infrastructurele aspecten (bv. trage PC's) worden door de studenten als knelpunt ervaren. De commissie vraagt aan de opleiding dit niet uit het oog te verliezen.

4-Betrokkenheid en expertise van stakeholders

Kwaliteitskenmerk

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om leerresultaten te behalen. De CV's van het onderwijzend personeel sluiten goed aan bij de toegewezen onderwijsopdracht. Uit de studentenbevraging over het **didactisch handelen** van de docenten (BOLA's – beoordeling onderwijsleeractiviteiten) blijkt algemene tevredenheid en/of zijn **verbeteracties** geïnitieerd. Er zijn **maatregelen professionalisering** die de onderwijsontwikkeling en –innovatie in het studiegebied stimuleren.

De opleiding stimuleert **betrokkenheid** van interne en externe stakeholders, onafhankelijke peers en experts bij onderwijs en kwaliteitszorg. De opleiding biedt recente voorbeelden aan van een actieve en verankerde participatie van **studentenvertegenwoordigers**. De samenwerking tussen **werkveldvertegenwoordigers /andere partners** en de opleiding heeft een meerwaarde voor beide partijen.

De samenwerking met en inbreng van het werkveld bij stages, bachelorproeven en focusgroepen is positief. Er wordt sterk ingezet op gerichte professionalisering van de docenten. Voor expertise die niet beschikbaar is binnen het team, wordt beroep gedaan op gastdocenten. Studentenparticipatie verloopt hoofdzakelijk via de opleidingsstudentenraad (OSR). Hoewel het werkveld al betrokken is bij de opleiding, is de commissie van mening dat er nog evolutie mogelijk is op het vlak van co-creatie en dat de betrokkenheid en expertise van stakeholders over het algemeen nog meer gebruikt kan worden bij de ontwikkeling van het curriculum.

Tips voor de toekomst

- ✓ Het is volgens de commissie aangewezen vernieuwingen in het kader van curriculum-ontwikkeling niet alleen af te toetsen bij het werkveld, maar het werkveld ook actief te betrekken tijdens het ontwikkelingsproces van die vernieuwingen. De betrokkenheid van het werkveld kan bijvoorbeeld ook ingeroepen worden om een gezamenlijk stagedocument voor meerdere scholen op te zetten.
- ✓ Door middel van o.a. de bachelorproeven speelt de opleiding in op vragen en problemen uit het werkveld. De commissie is van mening dat daar, met het oog op een grotere co-creatie, nog sterker op kan worden ingezet door in te spelen op de wenselijke nood van alle mogelijke stakeholders, bv. stageplaatsen, ondernemers, scholen, enz.
- ✓ De commissie is van mening dat ook de co-creatie met studenten nog versterkt kan worden, bv. door de mogelijkheden tot studentenparticipatie uit te breiden. Zo is het aangewezen om studenten zelf aanwezig te laten zijn bij de verdere bespreking van de aspecten die worden aangekaart in de OSR. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door studenten, in functie van de agenda, gericht uit te nodigen voor het kernteam. Om co-creatie mogelijk te maken, kan overleg ingepland worden samen met studenten op momenten die voor alle partijen passen.
- ✓ De commissie adviseert de opleiding na te denken over de mogelijkheden om samen te werken met andere opleidingen ergotherapie in Vlaanderen/ België en dit zowel met betrekking tot het microniveau ('het werken met cliënten') als het macroniveau ('het beroep van ergotherapeut').

5-Focusdossier: internationalisering

Kwaliteitskenmerk

De opleiding maakt een keuze over welk dossier zij wil voorleggen. In het dossier rond internationalisering toont de opleiding dat zij een **internationale leeromgeving** creëert. Uit het dossier rond praktijkgericht onderzoek en/of dienstverlening blijkt dat de **wisselwerking** tussen de opleiding en praktijkgericht onderzoek/dienstverlening een **meerwaarde** heeft voor beide partijen.

Internationalisering is duidelijk een good practice van de opleiding ergotherapie aan Odisee. De opleiding stelt voorop dat alle studenten een internationale ervaring moeten opdoen en dat wordt ook waargemaakt. Het is positief dat internationalisering is ingebed in het curriculum. Studenten kunnen kiezen uit een waaier aan mogelijkheden en worden goed voorbereid op en ondersteund tijdens hun internationale ervaring. De internationale stagemogelijkheden zijn uitgebreid. De opleiding maakt gebruik van de Brusselse context waardoor internationalisering niet alleen gezien moet worden als 'over de landsgrenzen heen' maar ook als een thema 'om de hoek'. Studenten delen hun internationale ervaringen met elkaar. De opleiding laat zien dat internationalisering ook de thema's cultuur en diversiteit betreft en besteedt hier in haar curriculum aandacht aan.

Tips voor de toekomst

- ✓ Aangezien internationalisering een belangrijk speerpunt is van de opleiding, mag dit zeker meer uitgedragen worden naar buiten toe en gebruikt worden in de PR van de opleiding.
- ✓ De commissie vraagt de opleiding te bewaken dat alle studenten de door hen gewenste internationale ervaring kunnen opdoen en niet beperkt worden door bv. financiële belemmeringen.
- ✓ De commissie vraagt de opleiding waakzaam te zijn voor en te anticiperen op studenten die een eventuele keuze voor de opleiding ergotherapie aan Odisee negatief laten beïnvloeden door de verplichte internationale ervaring (en de daarmee samenhangende kostprijs).

6-Algemeen

De commissie bedankt de opleiding voor de goede voorbereiding en de ter beschikking gestelde documentatie. Tijdens de open gesprekken doorheen de dag kon de commissie vaststellen dat de opleiding kritisch en eerlijk over zichzelf heeft gereflecteerd.

De commissie wil de opleiding een pluim geven voor de inbedding van een internationale ervaring voor elke student in het curriculum en de manier waarop gebruik wordt gemaakt van Brussel als internationale context voor de opleiding. De opleiding verdient een tweede pluim voor de nieuwe rol van de ergotherapeut als occupationeel zorgverlener die uniek is voor de opleiding ergotherapie aan Odisee.

Ten slotte wil de commissie het team uitdagen om de identiteit van de opleiding, met de specifieke rol van occupationeel zorgverlener, verder uit te dragen naar buiten toe en dit in co-creatie met alle stakeholders (inclusief andere opleidingen ergotherapie). De opleiding mag zichzelf op dit vlak als voortrekker beschouwen en deze eigen identiteit meer zichtbaar in de markt zetten.

3. Bijlage - Verslag van het groepsgesprek

Na verwelkoming van de vertegenwoordigers van de opleiding door de voorzitter, wordt de bedoeling van het groepsgesprek kort toegelicht. Tijdens het gesprek zullen de commissieleden een aantal thema's aanhalen waarbij ze, na de deskresearch en speeddating, nog verdere verdieping of verduidelijking nodig hebben.

Als antwoord op de vraag wat het voor de opleiding betekent om *ergotherapeuten van de toekomst* op te leiden, worden door de aanwezigen een aantal voorbeelden gegeven. Het streven naar de professionele identiteit als ergotherapeut is daarbij richtinggevend.

- In Evidence Based Practice leren studenten om als ergotherapeut terug te vallen op evidence: literatuur onderzoeken, de juiste vragen leren stellen in een nieuwe context, correcte informatie vinden via verschillende kanalen, ... Studenten beamen dat ze tijdens hun stage evidence based werken, bv. door topics op te zoeken in functie van de therapie voor een specifieke patiënt.
- Er wordt sterk ingezet op beroepsidentiteit. Studenten hebben de skills om om te gaan met veranderingen in de maatschappij en durven nieuwe dingen uitproberen. Een voorbeeld is de werkveldervaring op terreinen waar nog geen ergotherapeut aanwezig is, bv. asielcentrum, dienstencentrum, onderwijs.
- Studenten geven aan dat nieuwe ontwikkelingen worden ingebracht in de opleiding. Een voorbeeld wordt gegeven uit het opleidingsonderdeel Klinisch redeneren, waar de focus lag op wijzigingen in de wetgeving (VAPH, zorgkas), nog voor die wetgeving in voege trad.
- Ook door de aanwezige alumnus wordt aangegeven dat tijdens de opleiding handvaten worden aangereikt om op zoek te gaan naar nieuwe ontwikkelingen (welke kanalen gebruiken, waar de juiste informatie zoeken). Eenmaal aan het werk geeft dit houvast om mee te blijven.
- Vakdocenten gaan zelf regelmatig op cursus.
- In het opleidingsonderdeel Klinische vraagstukken wordt o.a. gewerkt met casussen in functie van nieuwe ontwikkelingen en 'onvolledige' casussen (bv. over cliënten waarvoor nog geen volledig zorgpad beschikbaar is). Studenten worden getriggerd om antwoorden te zoeken, zich aan te passen, ...
- Tijdens de internationale ervaringen treden studenten vaak uit hun comfortzone en wordt een grote mate van zelfstandigheid verwacht.

De vraag wordt gesteld welke *ergotherapeutische modellen* in de opleiding centraal staan en of daarin een verschuiving zichtbaar is in vergelijking met enkele jaren geleden. Het is een bewuste keuze van de opleiding om studenten op te leiden in verschillende modellen. De aanwezige studenten noemen een aantal modellen waarmee ze kennismaken tijdens de lessen Klinisch redeneren en ergo-fundamenten. Ze geven aan dat ze die modellen ook intensief gebruiken en toepassen, bv. in functie van de casussen op stage. Studenten hebben meestal wel een persoonlijke voorkeur in de richting van een bepaald model, maar tijdens de stage wordt het best mogelijke model gekozen in functie van de casus. Er zijn stageplaatsen die een bepaald model opleggen aan de studenten. Indien de student zelf de keuze kan maken, moet hij die keuze ook goed kunnen verantwoorden. Studenten die groepen begeleiden, bv. in een asielcentrum of dienstencentrum, gebruiken procesmodellen. Er worden een 8-tal modellen aangeleerd en studenten kiezen het gewenste model met het oog op een match tussen het eigen referentiekader en het referentiekader van de cliënt(en).

Op de vraag of het *werkveld* goed op de hoogte is van de *visie en keuzes* van de opleiding, bv. voor de bijkomende rol van occupationeel zorgverlener, wordt aangegeven dat evoluties en vernieuwingen in de opleiding regelmatig worden toegelicht aan het werkveld, bv. tijdens focusgroepen,

stagementorendagen, aftoetsen van de beroepsrollen met werkveld. Stageplaatsen ontvangen de nodige informatie in de stagedocumentatie. Studenten worden ook gemotiveerd om recente ontwikkelingen door te geven op hun stageplaats. De rol van occupationeel zorgverlener is opgenomen in de competenties voor de stage-evaluatie. Daardoor komt dit aspect automatisch ter sprake in het gesprek tussen de stageplaats en de opleiding.

De opleiding wil *eigenaarschap* bij de studenten leggen en geeft aan dat daarin veel verschillende dimensies kunnen worden onderscheiden. Tijdens het gesprek geven de docenten een aantal voorbeelden.

- Doorheen de opleiding leert de student wie hij is, welke zijn talenten en leerpunten zijn. De opleiding wil de studenten zichzelf leren ontdekken en laten groeien. Van de student wordt verwacht dat hij dat proces zelf in handen neemt.
- Voor de bachelorproef kunnen studenten kiezen uit een lijst van opties of zelf een voorstel doen. Het vertrekpunt daarbij is persoonlijke interesse. Ook voor dit proces wordt verwacht dat de student het zelf in handen neemt.
- Met betrekking tot internationalisering heeft de student de keuze uit een waaier van mogelijkheden. De keuze wordt gelinkt aan de eigen interesses en leerpunten, studenten kunnen zelf de focus leggen en er zelf voor kiezen welke aspecten ze wensen te verdiepen. Op die manier ontstaan unieke trajecten voor studenten.
- Er wordt over het algemeen niet gewerkt met verplichte aanwezigheid in de lessen. Studenten nemen op dit vlak zelf verantwoordelijkheid op en ook dat is een vorm van eigenaarschap.
- Doorheen de opleiding is een evolutie zichtbaar van docentgestuurd naar studentgestuurd met meer zelfstandigheid naar de 3de opleidingsfase toe.
- Voor de jaarvakken hebben studenten zelf in handen wanneer ze daaraan werken.
- Systematische opbouw vanaf de 1ste opleidingsfase, bv. leeracties POP op basis van bepaalde criteria en waarbij van de studenten verwacht wordt dat ze zelf initiatief nemen, zelf contacten leggen met een organisatie, ...

Als antwoord op de bedenking of het voor elke student haalbaar is om op deze manier te werken, wordt aangegeven dat studenten de kans hebben om hierover in overleg te gaan met docenten, bv. om een planning op te maken. Het initiatief hiertoe moet wel steeds door de student worden genomen. Studenten geven aan dat het POP belangrijk is om over zichzelf te reflecteren en zichzelf te leren kennen. Studenten hebben ook de kans om met docenten te praten over wat belangrijk is voor de opleiding en als ergotherapeut. Studenten vinden dat ze kansen krijgen om initiatief te nemen, zelfstandig te werken, te plannen, ... Door de werkveldvertegenwoordiger wordt aangegeven dat studenten van Odisee zelfstandig kunnen werken in vergelijking met studenten van andere hogescholen.

Het is een bewuste keuze van de opleiding om in te zetten op de *individuele begeleiding* van studenten. De vraag wordt gesteld naar de haalbaarheid voor de docenten. Tijdens het gesprek wordt aangegeven dat dit voorzien is in de taakinvulling van elke docent. In de personeelsbegroting gaat dan ook een aanzienlijk deel naar de begeleiding van studenten. Docenten geven aan dat de individuele begeleiding van studenten inderdaad veel tijd vraagt, maar ook veel voldoening geeft. De begeleiding rendeert immers voor de studenten en is volgens hen ook een sterk punt. Een studente die uit een andere opleiding ergotherapie is overgestapt, ervaart dat in Odisee veel meer ruimte is voor persoonlijke begeleiding en ondersteuning. Ook de aanwezige alumnus, die de opleiding startte in februari, geeft aan dat er veel ruimte is voor persoonlijke begeleiding en open communicatie, bv. over het uurrooster.

De opleiding is zich bewust van het feit dat een deel van de studentengroep er niet in slaagt het *diploma na drie jaar* te behalen. De hoeveelheid taken en opdrachten vormen een uitdaging voor de studenten. Voor de opleiding is het een oefening om tegemoet te komen aan de studenten, bv. door deadlines te spreiden. Indien nodig kan dit worden besproken tijdens de opleidingsstudentenraad. De opleiding is er wel van overtuigd dat het haalbaar is om de opleiding in drie jaar af te werken. Er zijn ook jaarlijks studenten die daar, met goede resultaten, in slagen. Een aantal studenten maakt echter bewust de keuze om bepaalde aspecten uit te stellen/ door te schuiven naar een later moment, bv. de bachelorproef.

Door de reductie van het aantal lesweken (Odisee-brede beslissing) werden concreet voor de opleiding ergotherapie de contacturen gereduceerd. Het team experimenteert met en zoekt naar gepaste *werkvormen* om de gereduceerde contacturen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Ter ondersteuning van de docenten hierbij wordt binnen Odisee heel wat interne professionalisering aangeboden, o.a. over didactische werkvormen, toetsing, studiemateriaal, ... Volgend academiejaar gaat de opleiding ook aan de slag met de resultaten uit het OOF-project gedifferentieerd onderwijs. Het team geeft aan dat hierover overleg plaatsvindt op opleidingsniveau, waarbij een aantal brondocumenten als leidraad worden gebruikt, o.a. onderwijsvisie van Odisee en van het studiegebied, de visie op talentontwikkeling, de visie op het beroep van ergotherapeut, ... Een aantal nieuwe werkvormen die sinds vorig academiejaar worden gebruikt, worden binnenkort geëvalueerd (bv. het effect op de resultaten van de studenten). Met het oog op tussentijdse monitoring kunnen studenten feedback geven tijdens de opleidingsstudentenraad. Sommige docenten vragen informeel of tijdens de les feedback aan de studenten en sturen op basis daarvan bij waar nodig. De aanwezige studenten geven aan dat ze, in vergelijking met grotere opleidingen, een nauwe band hebben met de docenten en ook rechtstreeks feedback kunnen geven.

Er zitten geen studenten in het *kernteam*, wel in de *opleidingsstudentenraad*. Omdat studenten vaak op stage zijn en de vergaderingen van het kernteam samenvallen met de vrije namiddag van de studenten uit het 1ste en 2de jaar, kunnen studenten niet deelnemen aan het kernteam. Het overleg van de opleidingsstudentenraad vindt wel altijd plaats vóór het kernteam en de docent die aanwezig is tijdens de OSR treedt als ambassadeur van de studenten op tijdens het kernteam. Het gebeurt ook dat er een aparte vergadering met studenten wordt georganiseerd over een bepaald onderwerp. Er werd vroeger wel geprobeerd om studenten te laten deelnemen aan het kernteam, maar tijdens die vergadering worden ook veel punten besproken die niet relevant zijn voor studenten. Bovendien vindt het team het belangrijk om vrijuit in discussie te kunnen gaan. In overleg met de voorzitter van de algemene studentenraad (ASR) wordt een hervorming van de studentenparticipatie bekeken.

Het team is zoekende rond de implementatie van *UDL* in de opleiding. Een aantal docenten zijn ingeschreven voor een opleiding en er werden al enkele pilots uitgewerkt. De opleiding gebruikt op dit moment al een grote variatie aan didactische werkvormen, bv. met en zonder schrijfopdrachten, creatief, intra- en extramuraal, met beeldmateriaal, theoretische of praktisch, zelfstandig oefenen, enz. Ook het gebruikte materiaal is divers: handboeken, online oefeningen, filmpjes, gastsprekers, hoorcolleges, enz. Studenten kunnen dus op veel verschillende manieren leren en krijgen de kans zo hun eigen leerstijl te ontdekken. Ook wat betreft de evaluatie worden al verschillende vormen gebruikt, maar de opleiding wil nog verder op zoek gaan in functie van gevarieerd evalueren.

De opleiding doet beroep op een aantal vaste *gastdocenten*, bv. over handrevalidatie. De uitdiepingen in het 3de jaar bestaan voor een deel uit een vast stam en daarnaast is er ruimte voor nieuwe topics, eventueel in samenwerking met experts uit het werkveld. Gastdocenten worden betrokken in de evaluatie van het opleidingsonderdeel.

Voor de beoordeling van *bachelorproef en stage* ontvangen de externen vooraf de nodige richtlijnen. De interne en externe begeleider evalueren samen op basis van criteria. De beoordeling is een groepsproces, het resultaat wordt vastgelegd in overleg. Om ervoor te zorgen dat ook de externe beoordelaars goed zicht hebben op de criteria, zijn deze gedetailleerd uitgeschreven. Na elke zitting worden de criteria bovendien geëvalueerd en doorgesproken zodat aanpassingen mogelijk zijn waar nodig, bv. correcte formulering in functie van interpretatie van de criteria. Ook studenten zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Er wordt naar gestreefd problemen tijdens de stage en bij de begeleiding van de bachelorproef zoveel mogelijk in de loop van het proces te onderscheppen en op te lossen. De aanwezige studenten zijn tevreden over de begeleiding. Ten slotte wordt opgemerkt dat het belangrijk is dat de afgeleverde producten van de bachelorproeven waardevol zijn voor het werkveld. De mogelijkheid bestaat om onderwerpen te clusteren met oog op de output voor het werkveld, eventueel ook op langere termijn dan een academiejaar. Zo is er het voorbeeld van vier bachelorproeven rond hetzelfde thema, maar telkens vanuit een andere focus, die als geheel werden teruggekoppeld naar het werkveld. Er wordt naar gestreefd algemene maatschappelijke evoluties en specifieke evoluties met betrekking tot het beroep van ergotherapeut, ook mee te nemen in de bachelorproeven, bv. de taak als ergotherapeut bij ouder wordende migranten, hoe als ergotherapeut omgaan met kinderen in een asielcentrum, e-health, ...

De opleiding hanteert een eigen systeem voor de *communicatie met studenten*, bv. wanneer een les niet doorgaat. Er wordt gebruikt gemaakt van telefoon of sms om de boodschap door te geven en studenten communiceren onderling verder, o.a. via de Facebookpagina. Het systeem werkt goed en wordt jaarlijks opgefrist. De implementatie van Myday bracht wat kinderziektes met zich mee, maar dat is nu in orde. Myday is gemakkelijk bereikbaar voor studenten en het gebruik werd toegelicht in de les.

De opleiding heeft veel aandacht voor de *taalvaardigheid* van studenten. Instromende studenten maken de Taalvast-test en voor studenten die onder een bepaalde score zitten, wordt taal een aandachtspunt. In het kader van de leeracties POP1 voeren studenten in het 1ste semester een taalopdracht uit. Indien nodig kunnen studenten beroep doen op een taalbad, taalcoaching, enz. Bovendien kunnen studenten feedback krijgen voor talige producten (bv. voor EBP, reflectieverslagen, ...) vóór de evaluatie ervan, zodat ze de kans hebben om het resultaat taalkundig in orde te brengen alvorens het in te dienen. Er is heel wat materiaal beschikbaar dat studenten kunnen gebruiken om hun product taalkundig in orde te maken, bv. kijkwijzers. Studenten die extra ondersteuning of feedback nodig hebben, kunnen dit steeds zelf inplannen. Studenten die een tweede of derde taal spreken, kunnen die bijvoorbeeld tijdens stages inzetten.

De opleiding heeft *overleg met andere opleidingen ergotherapie* over het gelijkstellen van de stagedocumenten. Voor het overige is de samenwerking met andere opleidingen ergotherapie in Vlaanderen beperkt, o.a. omwille van verschillende onderwijsvisies en de concurrentiële positie.

Afsluitend wordt de vraag gesteld of voor de opleiding belangrijke onderwerpen en/of aandachtspunten niet aan bod zijn gekomen tijdens het gesprek. De aanwezigen benoemen volgende items:

- Brussel als belangrijke context voor de opleiding;
- het Terranova-concept;
- chatsessies met abituriënten;
- deelname van studenten aan het co-creatiemoment met het werkveld.